

Minnen från ett äventyr 4
Att bygga om ett palats 14
Svartsjö kungsgård 30

KULTURVÄRDEN 4 | 0 4

Kulturvärden utges av Statens fastighetsverk med fyra nummer om året

Postadress Box 2263, 103 16 Stockholm

Gatuadress Packhusgränd 7

Telefon 08-696 70 00

Telefax 08-696 70 01

E-post kulturvarlden@sfv.se

www.sfv.se

ISSN 1104-845X

Ansvarig utgivare och redaktör

Hans Landberg

Artikelförfattarna svarar för artiklarnas innehåll. Endast artiklar signerade SFV samt s. 3 uttrycker myndighetens åsikt.

Medverkande i detta nummer

Catrine Arvidsson, Anders Hedín, Bo Jonsson, Katarina Juvander, Hans Landberg, Peter Lindkvist, Staffan Nilsson.

Foto/illustrationer

Hélène Binet 37d, e; Nina Broberg 3, 33; Carl Johan Erikson 14, 16, 17, 18, 19; Åke E:son Lindman 36, 37a, b, c, 38a, b, c; Göran Fredriksson 29; Joakim Kröger 25, 26, 28; Hans Landberg 39c; Sofia Meurk 40; Nationalmuseum 31; Dick Norberg 4, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 30, 32, 34, 35; Michael Perlmutter 38d, e; Magnus Selander 20, 23, 24; Bengt Tideström 22.

Omslag

Vid torpet Fiskarudden på Svartsjölandet finns en av Stockholmstraktens bäst bevarade torpmiljöer. Foto Nina Broberg.

Produktion Statens fastighetsverk

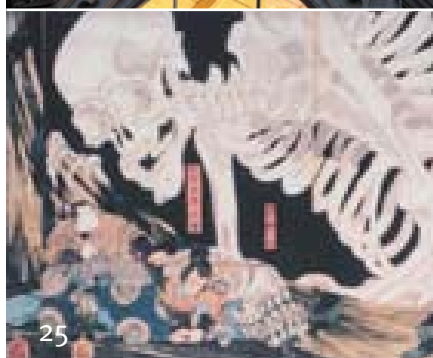
Layout och typografi Marie Glase

Tryckeri Trydells, Laholm

Prenumeration Se sista sidan!

LEDARE: Pris och kvalitet	3
Minnen från ett äventyr	4
Att bygga om ett palats	14
Riddarholmen – en hatad symbol för makten	20
Hemligheten bakom luckan	24
Museum för statens ostasiatiska samlingar	25
Svartsjö kungsgård	30
Notiser	36
Stöldgodset svårt skadat	40

Pris och kvalitet

Häromdagen mottog jag 2004 års Kasper Salinpris för «årets bästa byggnad». Det är den nya världskulturmusei-byggnaden i Göteborg som fått denna fina utmärkelse. Vi på Statens fastighetsverk (SFV) är naturligtvis mycket stolta över att priset gick till en byggnad som verket varit byggherre för. Det visar att SFV inte bara arbetar med att bevara det existerande kulturarvet utan även med att skriva ny byggnadshistoria för framtiden. Det finns i det sammanhanget även anledning att känna detta som en stor framgång i perspektivet av regeringens höga ambitioner på arkitektur- och designområdet och SFV:s ambitioner att vara ett föredöme när det gäller att skapa symbolbyggnader av stort nationellt värde.

SFV har tidigare i år mottagit Europa Nostrapriset i kategorin «arkitektur» för de arbeten som gjorts på Borgholms och Hovdala slott. Prisen mottogs av respektive förvaltare med stor stolthet vid prisutdelningen i München. Till yttermera visso delar SFV med jämna mellanrum ut Helgopriset för bästa restaurering, komplettering, ombyggnad eller tillbyggnad av ett äldre byggnadsverk. Priset gick i år till Kungliga Tekniska Högskolans nya huvudbibliotek, som utgör ett tillägg till en nationalromantisk laboratoriebyggnad från 1917.

Den typ av pris det här är fråga om är av mycket stor vikt för att lyfta fram inte bara det konkreta synliga resultatet av ett mycket professionellt arbete som bedrivits under ofta mycket särpräglade förutsättningar med därtill hörande utmaningar. Det som också lyfts fram är professionaliteten hos dem som medverkat, och dessa personer får därmed ett erkännande. Detta erkännande har naturligtvis ett omätbart värde för både den enskilda personen och det berörda företaget eller organisationen. Symbolvärdet i denna typ av pris och prisutdelningar ger också ringar på vattnet och borde vara en viktig sporre för alla att göra ännu bättre resultat i framtiden.

Kvalitet, i bemärkelsen att en vara eller tjänst ska svara mot kundens krav, är något som däremot sällan får något pris (annat än det pris kunden betalat för varan förstås). Självklart förutsätts att det finns viktiga kvalitetsaspekter i de kriterier som avgör vem som får exempelvis ett arkitekturpris. Det kanske till och med är så att användande av ett kvalitetssystem skulle kunna vara en viktig förutsättning för att kunna komma i fråga för något arkitekturpris. Så är det dock inte för närvarande. Inom SFV finns sedan flera år ett certifierat system för miljöledning enligt både ISO 14001 och EMAS, samt även FSC för skogsbruket. Det vi nu sedan några år arbetar med är ett allmänt ledningssystem enligt ISO som vi benämner «Vårt sätt att arbeta». Det innebär att vi arbetar i processer som är kvalitetssäkrade. Det har varit en lång och mödosam vandring men med det tydliga målet att det processororienterade arbetssättet ska leda fram till att verket certifieras enligt ISO 9001. Nu är vi där. Under den senaste tiden har verket varit utsatt för en extern certifieringsrevision där resultatet nu är klart.

Min övertygelse är att resultatet av ett enträget arbete med införandet av «Vårt sätt att arbeta» och en tillämpning av det systemet med ständiga förbättringar ska leda till att kunderna, uppdragsgivarna, ägarna och personalen ska känna att det ger ett betydande och växande mervärde. Jag förväntar mig däremot inte att SFV ska få något särskilt pris för att verket i den grå vardagen bedriver ett kvalitetssäkrat arbete även om det skulle vara väl så motiverat.

Men lika lite som ett kvalitetssystem kan ersätta det värde som måste tillmätas en prisutmärkelse, lika lite kan ett pris ersätta behovet av ett väl fungerande kvalitetssystem – «Vårt sätt att arbeta». Båda är likafullt viktiga för att skapa de förutsättningar som krävs för ett framgångsrikt fullgörande av det uppdrag SFV har av statsmakterna.

BO JONSSON *Generaldirektör*